

При виборі інтерактивного методу навчання слід орієнтуватися на його можливості. Наприклад, якщо «прикладні з практики господарювання» на заняттях відкривають можливості реального пізнання робочого процесу, то інтерактивні методи дозволяють досліджувати перспективні форми організації економіки і напрями діяльності підприємства. Але слід завжди пам'ятати, що конкурентоспроможність випускників учбових закладів в значній мірі залежить від якості оволодіння сучасними економічними знаннями, ступеня економічної культури, уміння мислити і діяти в категоріальній системі ринкової економіки.

Література

1. Интерактивные методы подготовки менеджеров. М.: «Димитрейд График Групп», 2002. — 304 с.
2. Носаченко И. М. Игровые методы обучения в экономике: Учеб.-метод.пособие. — К.: МАУП, 1995. — 80 с.
3. Ньустром Дж. У., Скэннел Эдвард Е. Деловые игры и современный бизнес: Перев. С англ. — М.: Бином, 1997. — 144 с.

М. М. Свердан, канд. екон. наук,
ст. викл. кафедри фінансів

МИСТЕЦТВО ПЕДАГОГА: КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ І МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

*Посередній керівник — викладає,
Гарний — пояснює,
Видатний — показує,
Великий — надихає*

В. Уорд

На сучасному етапі розвитку національної освіти істотно розширюється не тільки її понятійний апарат, але й ґрунтовно формулюється зміст і прикладний характер кожного терміну, про що свідчать світові надбання еволюції освітньої сфери. При цьому, новітній лексикон не завжди адекватно сприймається, а інтерпретація практичної доцільності та необхідності застосування нової термінології, незважаючи на її широке вживання, недостатньо розкриває внутрішню природу, властивості й значимість окремих понять.

Мистецтво бути справжнім педагогом (вчителем) складається з двох компонентів, виступаючи їх своєрідним симбіозом з метою формування цілісного світогляду та системного мислення викладача в царині знань.

Компетентність фахівця, що означає бути дійсним професіоналом своєї справи — володіння вагомим обсягом фахових знань, які належить довести до свідомості аудиторії. Важлива умова, щоб знання не були застиглими, традиційно й загальноновизнано сформульованими, а мали властивість чіткості викладення і пояснення, рису доступності та ознаку навчально-наукової якості.

Вказана характеристика викладача у вищому навчальному закладі не може існувати відокремлено, одноосібно. Міру засвоєння знань аудиторією найбільше визначає педагогічна майстерність, яка включає організацію професійної діяльності, педагогічну техніку та індивідуальні педагогічні здібності кожного викладача. Рівень оволодіння педагогічною майстерністю передбачає не тільки активність та інтенсивність навчального процесу, але водночас є підставою для визначення й фахової компетентності викладача.

Взаємодоповнююча співекзистенція компетентності фахівця і педагогічної майстерності викладача комплексно формують з примітивного вчителя високоосвічену особистість — мистецтво педагога.

Забезпечення навчального процесу висококваліфікованими спеціалістами-викладачами в Україні чимдалі набуває все більшого значення. Для цього, на погляд автора, доречно здійснювати ряд таких заходів:

- проведення оцінки поточного кваліфікаційного рівня фахівця-педагога, його професійних знань і навиків, для чого слід створити відповідну рейтингову шкалу і тестову систему оцінювання знань, що дозволило б ефективно виявити професійну придатність викладача до педагогічної практики;
- проведення аналогічних заходів щодо виявлення рівня володіння педагогічним потенціалом викладача (форми, методи, види проведення занять тощо);
- організація заходів, які б давали можливість викладачам ефективно і якісно підвищувати як рівень фахової професійної підготовки, так і педагогічної майстерності. Це означає стимулювання, заохочення та підтримку викладачів, особливо молодого віку, до участі в національних й міжнародних конференціях, семінарах, симпозіумах, стажування тощо як в Україні, так і за кордоном.

Наприкінці хотілось би навести влучний вислів М. Каллас, який найбільш повно дозволяє встановити рівень педагогічного мистецтва різних категорій викладачів вищих навчальних закладів: «В чому різниця між гарним та великим вчителем? Гарний вчитель розвиває вміння учня до краю, великий вчитель відразу бачить цю межу».